

Byla C-70/22

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2022 m. vasario 1 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Consiglio di Stato (Italija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2022 m. sausio 27 d.

Apeliantė:

Viagogo AG

Kitos apeliacinio proceso šalys:

Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni

Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato

dalyvaujant:

Ticketone SpA

Pagrindinės bylos dalykas

Bendrovės *Viagogo AG* pateiktas apeliacinis skundas dėl sprendimo, kuriuo *TAR Lazio* (Lacijaus regiono administracinis teismas) atmetė jos apeliacinį skundą dėl *Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni* (Ryšių reguliavimo institucija) sprendimo, kuriuo jai buvo paskirta administracinė bauda už tai, kad ji pardavinėjo bilietus į pramoginius renginius už didesnę nei teisėtoje pirminėje rinkoje nustatyta nominalioji kaina.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Direktyvos 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje išaiškinimas ir proporcingumo principo bei konkurencijos ir judėjimo laisvės apribojimų

išaiškinimas, visų pirma atsižvelgiant į SESV 56, 102 ir 106 straipsnius ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 16 straipsnį.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą teisinis pagrindas: SESV 267 straipsnis.

Prejudiciniai klausimai

1) Ar pagal Direktyvą 2000/31/EB, ypač jos 3, 14 ir 15 straipsnius, siejamus su SESV 56 straipsniu, draudžiama taikyti valstybės narės teisės aktus dėl bilietų į renginius pardavimo antrinėje rinkoje, pagal kuriuos tokiam ES veikiančiam prieglobos platformos operatoriui, kaip apeliante nagrinėjamoje byloje, draudžiama teikti trečiosioms šalims skelbimo apie bilietų į renginius pardavimą antrinėje rinkoje paslaugas, paliekant šią veiklą tik pardavėjams, renginių organizatoriams ar kitiems subjektams, kuriems valdžios institucijos yra suteikusias teisę platinti bilietus pirminėje rinkoje panaudojant sertifikuotas sistemas?

2) Ar pagal kartu aiškinamus SESV 102 ir 106 straipsnius draudžiama taikyti tam tikrus valstybės narės teisės aktus dėl bilietų į renginius pardavimo, pagal kuriuos visos su antrine bilietų rinka susijusios paslaugos (ypač tarpininkavimas) paliekamos tik pardavėjams, renginių organizatoriams ar kitiems asmenims, turintiems teisę platinti bilietus pirminėje rinkoje panaudojant sertifikuotas sistemas, taip užkertant kelią informacinės visuomenės paslaugų teikėjams, kurie ketina veikti kaip prieglobos paslaugų teikėjai, kaip apibrėžta Direktyvos 2000/31/EB 14 ir 15 straipsniuose, ypač kai, kaip nagrinėjamu atveju, taikant šią išlygą, pirminėje bilietų platinimo rinkoje dominuojančiam ekonominės veiklos vykdytojui leidžiama išplėsti savo dominavimą antrinėje tarpininkavimo paslaugų rinkoje?

3) Ar pagal ES teisės aktus, visų pirma Direktyvą 2000/31/EB, pasyvaus prieglobos paslaugų teikėjo sąvoka gali būti vartojama tik tuo atveju, kai nevykdoma jokia veikla, susijusi su naudotojų paskelbto turinio filtravimu, atranka, indeksavimu, organizavimu, katalogavimu, kaupimu, vertinimu, naudojimu, keitimu, perkėlimu ar populiarinimu, suprantamais kaip pavyzdiniai rodikliai, kurie nebūtinai turi būti nustatyti visi kartu, nes *per se* turi būti laikomi reiškiančiais, kad paslauga valdoma pagal verslo principus ir (arba) kad taikomas tam tikras naudotojų elgesio vertinimo metodas, kuriuo siekiama padidinti jų lojalumą, ar prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui paliekama teisė įvertinti minėtų aplinkybių svarbą, kad, net ir susiklosčius vienai ar kelioms iš jų, paslaugos neutralumas, dėl kurio prieglobos paslaugų teikėjas kvalifikuojamas kaip pasyvus, galėtų būti laikomas dominuojančiu?

Europos Sąjungos teisės nuostatos, kuriomis remiamasi

2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje

Proporcingumo principas; konkurencijos ir laisvo paslaugų judėjimo apribojimai (SESV 56, 102 ir 106 straipsniai)

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 16 straipsnis

Nurodomi nacionalinės teisės aktai

2016 m. gruodžio 11 d. *Legge n. 232* (Įstatymas Nr. 232) su paskesniais pakeitimais ir papildymais 1 straipsnis, pagal kurį:

„545 dalis: *Siekiant kovoti su mokesčių vengimu ir slėpimu, taip pat užtikrinti vartotojų apsaugą ir garantuoti viešąją tvarką, už kitų asmenų nei bilietų platinimo sistemų savininkai vykdomą bilietų į pramoginės veiklos renginius pardavimą <...>, net jei tai daroma pagal konkrečią sutartį ar susitarimą, baudžiama 5 000-180 000 EUR administracinėmis baudomis, jeigu ta veikla nėra nusikalstama veika <...>, taip pat, jei veikla vykdoma panaudojant elektroninių ryšių tinklus, pašalinant turinį 546 dalyje nustatytomis sąlygomis arba, sunkiausiais atvejais, užblokuojant interneto svetainę, per kurią buvo padarytas pažeidimas, nedarant poveikio ieškiniams dėl žalos atlyginimo. <...> Tačiau fizinis asmuo nebaudžiamas, jeigu atsitiktinai parduoda bilietus į pramoginius renginius už kainą, lygią nominaliai įėjimo kainai arba už ją mažesnę, jeigu tai daro ne komerciniais tikslais.*

<...>

545 c punktas: *Pirminės perpardavimo svetainės, įgaliotosios kasos arba oficialios renginio svetainės užtikrina galimybę perparduoti vardinius bilietus ir garantuoja tinkamą perpardavimo matomumą bei viešumą, veikdamos kaip tarpininkės ir užtikrindamos dalinį duomenų pakeitimą <...>. Taip fiziniams asmenims perparduodamas bilietas turi būti perleidžiamas už nominalią kainą ir be priemonių, nepažeidžiant galimybės <...> įpareigoti sumokėti pagrįstas išlaidas, susijusias tik su tarpininkavimu <...>. [Minėtose svetainėse] taip pat galima nemokamai pakeisti pavadinimą, iš dalies pakeičiant naudotojo bendruosius duomenis ir įpareigojant sumokėti tik pagrįstas išlaidas, susijusias su tarpininkavimu.“*

2018 m. kovo 12 d. *Decreto ministeriale* (ministro dekretas), kuriuo įgyvendinamos pirmiau minėtos nuostatos. Jo 3 straipsnyje nustatyta: „1. *Siekiant padidinti bilietų pardavimo automatizuotomis bilietų pardavimo sistemomis veiksmingumą ir informacinį saugumą, bilietų platinimo sistemų turėtojai užtikrina, kad bilietai į pramoginius renginius būtų parduodami <...>*

elektroninių ryšių tinklais tik per kompiuterines sistemas, kuriomis, turint omenyje, kad jos yra tinkamos fizinio asmens prieigai ir automatinės programos prieigai atskirti, būtų užkertamas kelias pirkti pasinaudojant ta programa ir būtų galima identifikuoti pirkėją.

2. Agenzia delle Entrate (*Pajamų agentūra*) direktoriaus įsakymu, priimtu suderinus su Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (*Ryšių reguliavimo institucija*) per šimtą dvidešimt dienų nuo šio dekreto paskelbimo datos, nustatomos 1 dalyje nurodytų informacinių sistemų, dėl kurių tinkamumo pripažinimo reikalavimus atitinkantys subjektai kreipiasi į Agenzia delle Entrate, įgyvendinimo techninės specifikacijos. Ta pačia priemone nustatomos išsamios šių techninių specifikacijų įgyvendinimo taisyklės ir terminai.“

2003 m. balandžio 9 d. Įstatyminio dekreto Nr. 70, kuriuo į nacionalinę teisę perkelta Direktyva 2000/31/EB, 16 ir 17 straipsniai.

Pagrindinės bylos aplinkybių ir proceso santrauka

- 1 Gavusi keletą skundų, kuriuos pateikė muzikos renginių organizavimo sektoriuje veikiančios įmonės, bilietus į muzikos renginius pirminėje rinkoje parduodančios įmonės ir profesinės asociacijos, Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni patikrino interneto svetainę „viagogo.it“, kurią valdo apeliante – pagal Šveicarijos teisę įsteigta bendrovė.
- 2 Pasibaigus šiai procedūrai, minėta institucija 2020 m. kovo 16 d. Sprendimu Nr. 104/20/CONS (toliau – ginčijamas sprendimas), skyrė apeliantei 3 700 000 EUR baudą už tai, kad ji 2019 m. kovo–gegužės mėn. pardavinėjo bilietus į koncertus ir spektaklius didesnėmis kainomis nei teisėtose pirminės prekybos vietose taikomos nominalios kainos, taip pažeisdama Įstatymo Nr. 232/2016 1 straipsnio 545 dalį.
- 3 Atitinkama bendrovė pareiškė TAR Lazio ieškinį dėl šio sprendimo panaikinimo, kuris buvo atmestas sprendimu, šiuo metu apskūstu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 4 Apeliante prašo panaikinti TAR sprendimą ir atitinkamai ginčijamą sprendimą, remdamasi, be kita ko, šiais pagrindais:
 - iškreiptas apeliantės, klaidingai kvalifikuotos kaip aktyvi prieglobos paslaugų teikėja, vykdomos veiklos pobūdis, o dėl to pastarajai buvo nepagrįstai priskirta teisės aktais draudžiama veika; pažeisti Direktyvos 2000/31/EB 3, 14 ir 15 straipsniai ir Decreto legislativo n. 70/2003 (Įstatyminis dekretas Nr. 70/2003), kuriuo ši direktyva perkelta į nacionalinę teisę, 16 ir 17 straipsniai;

– pažeistos *Legge n. 232/2016* (Įstatymas Nr. 232/2016) su vėlesniais pakeitimais ir papildymais 1 straipsnio 545 ir 545-*quinquies* dalys;

– sprendime nenurodyti motyvai dėl ginčijamo sprendimo ir teisės aktų, kuriais jis grindžiamas, nesuderinamumo su Sąjungos teise, konkrečiai su Direktyva 2000/31/EB, konkurencijos ribojimu ir laisvo paslaugų judėjimo draudimu (SESV 56, 102 ir 106 straipsniai), visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 16 straipsniu.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvų santrauka

a) Bendrovės apeliančės vykdomos prieglobos veiklos kvalifikavimas

- 5 Pirma, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas primena, kad 2017 m. ta pati apeliančė jau buvo nubausta kitos institucijos (*Autorità garante della concorrenza e del mercato*) (Konkurencijos ir rinkos priežiūros institucija), kuri jai skyrė baudą už nesąžiningą komercinę veiklą, konkrečiai už: i) sektoriaus ar eilės nenurodymą siūlomame biliete; ii) informacijos apie nominalią bilieto vertę nepateikimą nurodant tik pardavėjo siūlomą kainą; iii) ieškomų bilietų skaičiaus nepakankamumą, palyginti su paklausa; iv) užrašo „Viagogo–Oficiali svetainė“ nurodymą, galintį suklaidinti vartotoją dėl svetainėje pateikiamų pasiūlymų, susijusių su bilietų pardavimu didesnėmis kainomis, nei oficialaus perpardavėjo siūlomos kainos, tikrojo pobūdžio. Šią priemonę 2019 m. sprendimu Nr. 4359 panaikino prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, iš esmės nustatęs, kad minėta bendrovė yra „pasyvus“ prieglobos paslaugų teikėjas ir dėl to nėra atsakinga už jai inkriminuojamus nesąžiningus veiksmus.
- 6 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad minėtame ankstesniame sprendime išdėstyti aspektai taip pat gali būti naudingi šioje byloje, nes tiek toje byloje nagrinėjamas sprendimas, tiek ginčijamas sprendimas yra susiję su ta pačia bendrovės apeliančės veikla, kurios teisinis kvalifikavimas kaip aktyvaus ar pasyvaus prieglobos paslaugų teikėjo yra vienas iš apeliančės ir *Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni* ginčijamų klausimų.
- 7 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas primena pagrindinius šio atskyrimo aspektus ir jo poveikį, kaip tai suprantama pagal Įstatyminių dekretą Nr. 70/2003, juo į nacionalinę teisę perkeltą Direktyvą 2000/31/EB ir atitinkamą jurisprudenciją.

7.1 Apskritai interneto paslaugų teikėjas – tai subjektas, kuris savo naudotojams siūlo prieigą prie interneto tinklo ir paslaugas, susijusias su naudojimusi šiuo tinklu, kurios gali apimti i) paprastą perdavimą (anglų k. *mere conduit*), ii) podėliavimą (anglų k. *caching*) ir iii) prieglobą (anglų k. *hosting*).

7.2 Kalbant apie pastarąją veiklą, Teisingumo Teismo jurisprudencijoje išskiriami du prieglobos paslaugų teikėjų tipai. Pirmasis – tai „pasyvus“ prieglobos paslaugų teikėjas, kuris vykdo tik techninę ir automatinę paslaugų

teikimo veiklą ir dėl šios priežasties nežino ir nekontroliuoja asmenų, kuriems teikia paslaugas, perduodamos ar saugomos informacijos. Antrasis – tai „aktyvus“ prieglobos paslaugų teikėjas, kurio veikla neapsiriboja tik ką paminėta veikla, bet yra susijusi ir su teikiamos paslaugos turiniu (Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2018 m. rugpjūčio 7 d. sprendimo 47 ir 48 punktai).

7.3 Kadangi kompiuteriniai nusikaltimai faktiškai tapo įmanomi dėl interneto paslaugų teikėjų vykdomos veiklos, atsirado poreikis priimti atsakomybę už tokius nusikaltimus ir (arba) bent jau dalyvauti tokių nusikaltimų prevencijoje ir šalinime.

7.4 Europos Sąjungos teisės aktų leidėjas, taigi ir nacionalinės teisės aktų leidėjas, nusprendė papildyti galiojančias taisykles dėl atsakomybės už neteisėtus veiksmus (Italijos civilinio kodekso 2043 straipsnis) ir apskritai įprastas civilinės atsakomybės taisykles keliomis specialiomis papildomomis nuostatomis dėl interneto paslaugų teikėjų atsakomybės, kuri „diferencijuojama“ pagal vykdomos profesinės veiklos techninius aspektus.

7.5 Šiomis aplinkybėmis pagal nacionalinę jurisprudenciją prieglobos paslaugų teikėjo atsakomybė netaikoma tuo atveju, kai nepavyksta tvarkyti saugomų duomenų, kaip yra „pasyvios“ prieglobos atveju. Tačiau buvo nustatyti elementai, tinkami „aktyvios“ prieglobos sąvokai apibrėžti, įskaitant naudotojų paskelbto turinio filtravimą, atranką, indeksavimą, organizavimą, katalogavimą, kaupimą, vertinimą, naudojimą, modifikavimą, perkėlimą ar populiarinimą, vykdomą paslaugą valdant pagal verslo taisykles, taip pat naudotojų elgsenos vertinimo technikos taikymą siekiant padidinti jų lojalumą.

7.6 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo nuomone, – o jis trečiuoju prejudiciniu klausimu prašo Teisingumo Teismo patvirtinti šį požiūrį, – pirmiau išvardyti veiksniai yra tik pavyzdiniai ir, be kita ko, atsižvelgiant į technologijų raidą, jie nebūtinai turi būti visi. Jo nuomone, svarbu, kad tai būtų elgesys, kuriuo iš esmės siekiama ne pasyviai papildyti ir praturtinti naudotojų naudojamąsi turiniu, o konkretų šios aplinkybės įvertinimą vis dėlto turi atlikti bylą iš esmės nagrinėjantis teismas.

b) Konkurencijos ir laisvo paslaugų judėjimo ribojimai

- 8 Antra, pirmuoju ir antruoju prejudiciniaus klausimais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kelia tam tikras abejones dėl konkurencijos ir laisvo paslaugų judėjimo apribojimų, kurie, jo nuomone, egzistuoja nagrinėjamu atveju, proporcingumo principo taikymo.
- 9 Visų pirma apelianė Europos Sąjungoje veikia per vieną interneto platformą, kuri veikia kaip bilietų perpardavimo tarp vartotojų susitikimo vieta (anglų k. *marketplace*). Byla susijusi su antrine bilietų rinka, kurioje iš pasiūlos pusės veikia bet kuris asmuo, turintis bilietą ir norintis jį parduoti, išskyrus pirminius bilietų pardavimo organizatorius ar pardavėjus, o iš paklausos pusės – vartotojai,

ieškantys bilietų antrinėje rinkoje, nes paprastai jų nebėra pirminėje rinkoje arba juos galima įsigyti tik už neprieinamą kainą.

- 10 Pagal Italijos teisę, konkrečiai Įstatymo Nr. 232/2016 1 straipsnio 545 dalį ir 545 *quater* dalis, bilietų pardavimas antrinėje rinkoje yra teisėtas tik tuo atveju, jei jis vykdomas atsitiktinai, t. y. vartotojų, o ne profesionaliai, ir ne didesnėmis nei ant bilieto išspausdintos nominaliomis kainomis. Vienintelė leistina išimtis taikoma pirminės rinkos operatoriams, kuriems leidžiama keisti ant bilieto užrašytą pavadinimą, nekeičiant jo kainos ir netaikant papildomų mokesčių, išskyrus tarpininkavimo išlaidas. Šiomis nuostatomis, kurios papildytos administracinėmis baudomis ir baudžiamosiomis sankcijomis, jei faktinės aplinkybės yra nusikalstama veika, siekiama kovoti su mokesčių vengimu ir slėpimu, apsaugoti vartotojus ir užtikrinti viešąją tvarką. Trumpai tariant, ekonominės veiklos vykdytojams, išskyrus vienintelę minėtą išimtį, draudžiama dalyvauti antrinėje rinkoje komerciniais tikslais.
- 11 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad apeliančės iškeltos abejonės yra svarbios, nes ji mano, kad taikant panašią ribojamąją priemonę negalima atskirti žalingo elgesio ar žalingos ekonominės veiklos nuo elgesio ar veiklos, kurie jos saugomiems viešiesiems geriams nekenkia. Kalbant konkrečiau, ši nuostata suformuluota taip, kad gali būti išplėsta ir taikoma prieglobos paslaugų teikėjams, nepriklausomai nuo jų „aktyvaus“ ar „pasyvaus“ statuso, todėl kalbant abstrakčiai, ja būtų galima apskritai uždrausti vykdyti ekonominę veiklą – tiek teisėtą, tiek galimai neteisėtą.
- 12 Be to, ginčijami teisės aktai turėtų būti vertinami pagal SESV 106 straipsnį, nes pagal juos pirminės rinkos veiklos vykdytojams, kurie vieninteliai gali veikti antrinėje rinkoje, suteikiamos „specialios arba išimtinės“ teisės.
- 13 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžia, kad, jo nuomone, priešingai nei teigia priešinga apeliacinio proceso šalis *Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni*, tai, kad bendrovė apeliančė yra įregistruota ne ES teritorijoje, ir tai, kad interneto platforma yra *Microsoft Azure* serveriuose Jungtinėse Amerikos Valstijose, nedraudžia pateikti Teisingumo Teismui prašymo priimti prejudicinį sprendimą, nes šie teritoriniai aspektai neturi įtakos lemiamam elementui, t. y. minėtos bendrovės veiklai Europos Sąjungos šalyse, vykdomai teikiant Europos naudotojams ir vartotojams informacinės visuomenės paslaugas, susijusias su ES teritorijoje vykstančiais įvykiais.